

Konspekt katechezy
Autor: Karol Fromont

Więźniów pocieszać

I. Założenia edukacyjne

1. Cele katechetyczne

- Wyjaśnienie czym jest uczynek "więźniów pocieszać";
- Ukazanie różnego rodzaju "więzienia" w którym może być człowiek;

2. Treści nauczania - wymagania szczegółowe

Wiedza

- Uczeń rozumie sens uczynku miłosierdzia "więźniów pocieszać",

Umiejętności

- Uczeń umie rozróżnić różnego rodzaju "więźniów" - niewinnie osadzonych, osadzonych za przestępstwa oraz więźniów "serca".

Postawy

- Uczeń wyrabia w sobie postawę patrzenia na "więźnia" i widzenia w nim człowieka;
- Praktycznie wprowadza w życie uczynek miłosierdzia "więźniów pocieszać" w kontekście więźniów "serca".

UWAGA: Katecheta podejmuje współpracę z pedagogiem szkolnym. Powinien mieć on wiedzę czy są w jego klasie uczniowie, których rodzic jest osadzony w więzieniu. Jeżeli tak, ważne jest aby podjąć temat "więźniów pocieszać" ze świadomością w jaki sposób mogą na to odpowiedzieć uczniowie rodzica osadzonego w więzieniu, oraz w jaki sposób może zareagować klasa - jeżeli ma wiedzę o sytuacji rodzinnej tych uczniów. Szczególne uwagę trzeba poświęcić drugiej części katechezy (zob. Doświadczenie; Praktyka) w której uczniowie podejmują kroki ku praktycznej pomocy więźniom.

3. Metody

Komentarze, dyskusja, praca w grupach, prezentacja filmików multimedialnych.

4. Srodki dydaktyczne

Projektor, głośnik, internet, kartka A-1, kartki A-4 dla grup czteroosobowych, małe karteczki dla grup 2-osobowych, taśma klejąca, nożyczki, prezentacja power point.

II Przebieg katechezy

1. Czynności organizacyjne

Nauczyciel sprawdza listę.

2. Modlitwa wprowadzająca

Jezu, ty jako niewinny, cierpiałeś za każdego z nas. Zostałeś powieszony na krzyżu i uznany jako jeden z wielu przestępców, ale to właśnie dzięki Tobie każdy przestępca odzyskuje godność człowieka.

Dziękujemy ci, że dla ciebie nie ma ludzi całkowicie przegranych. Wlej tę nadzieję w nasze serca, abyśmy mogli ją nieść do tych, którzy żyją w "więzieniu swoich serc".

Amen

3. Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Jako że jest to katecheza okolicznościowa katecheta wprowadza ją w odpowiednim momencie programu, nawiązując do punktu programu, w którym się aktualnie znajduje.

4. Sytuacja życiowa (egzystencjalna)

Katecheta wprowadza: Codziennie słyszymy o różnych napadach, wykroczeniach, nawet morderstwach. Słyszymy też o ludziach, którzy przeżyli obozy koncentracyjne - najokrutniejsze więzienia świata. Są też tacy, o których mówi się: "on to żyje w więzieniu swoich grzechów".

Jest uczynek miłosierdzia, skierowany do więźniów. Kto z was wie jak się nazywa?

(Uczniowie odpowiadają)

-Więźniów pocieszać. – Katecheta zapisuje nazwę uczynku na tablicy tak by był widoczny dla uczniów.

Dzis chcemy zastanowić się co to znaczy prawdziwie pocieszać więźniów.

Katecheta pyta:

Co to znaczy pocieszać? Katecheta zapisuje pytanie na tablicy pod nazwą uczynku, ale tak by było miejsce na odpowiedzi uczniów.

Uczniowie odpowiadają w 2-u osobowych grupach - swoje odpowiedzi zapisują na małych kartkach. Po zapisaniu przyklejają do tablicy taśmą klejącą swoje odpowiedzi w formie słoneczka - jeżeli mamy odpowiedzi podobne, tworzą one dłuższy promień słoneczka (przykładowe odpowiedzi: podnosić na duchu, dodawać odwagi, przynosić nadzieję).

Katecheta może skomentować odpowiedzi uczniów, zauważając które promienie są dłuższe (co oznaczałoby, że słowo pocieszenie kojarzy im się nade wszystko z tym konkretnym terminem).

Zobaczmy klip z filmu Pasja, Mela Gibsona. W jaki sposób Weronika pociesza Jezusa?

Clip: Song of complaint - <https://www.youtube.com/watch?v=POYVIyRg4NE> (10. 01. 2017)

Jak myślicie, w jaki sposób Weronika pocieszyła Jezusa?

(Uczniowie dają różne odpowiedzi - celem dyskusji jest doprowadzenie uczniów do stwierdzenia, że ona zobaczyła w nim kogoś więcej niż kryminalistę karanego za przestępstwo. Zobaczyła w nim człowieka.

Może nawet więcej zobaczyła w nim twarz Boga).

Katecheta podsumowuje: A więc "pocieszenie więźniów" zaczyna się wtedy kiedy widzimy w więźniu twarz człowieka.

5. Przepowiadanie

Trzy rodzaje więźniów:

Klip: "Myślał że jedzie do fabryki czekolady...",
<https://www.youtube.com/watch?v=PFCCVXaYPFU>, (10.01.2017).

Komentarz katechety: Są więźniowie niewinni, którzy trafiali i trafiają do więzień nie dlatego, że coś zrobili (Tu katecheta może zapytać uczniów, czy mogą podać przykłady takich więzień w naszych czasach). Trudno nawet wymienić wszystkie powody dlaczego są zamykani, na pewno są one niesprawiedliwe. Tak jak ten mężczyzna, który trafił do najgorszego "więzienia" naszych czasów - Auschwitz, i to w wieku 9 lat.

Są też tacy, którzy siedzą za popełnione przestępstwa. Jest to ich kara i, możemy mieć nadzieję, rehabilitacja. Czy rehabilitacja, czyli zmiana człowieka tak aby mógł wrócić do społeczeństwa jest możliwa? Zobaczcie.

Klip: Coś dla ciebie. Więzień wolontariuszem roku.
https://www.youtube.com/watch?v=Ffq_m320aaA, 10.01.2017

Komentarz katechety: Ci, świadomi popełnionych przestępstw, osadzeni na lata potrzebują nadziei nie tylko żeby przetrwać, ale żeby się zrehabilitować?

Na podstawie tego klipu odpowiedzcie na pytania:

W jaki sposób nadzieja pojawiła się w życiu tych więźniów?

Czy jest możliwe aby ten projekt, w którym uczestniczą pozwolił im na rehabilitację?

Czy chrześcijanin ma prawo wymagać aby przestępcy byli osadzani w więzieniach?

Dlaczego?

Komentarz katechety po dyskusji: Są więźniowie, którzy muszą sprawiedliwie odbyć karę za popełnione przestępstwa i przygotować się do życia w społeczeństwie.

Jest jeszcze jeden rodzaj więźniów. Nazwijmy ich więźniami "serca" - są to tacy ludzie, którzy żyjąc na wolności, w swoim wnętrzu są więźniami. Jak myślicie kto może być takim więźniem?

(Przykładowe odpowiedzi: uwikłani w narkotyki, hazardziści, uwikłani w zranienia relacji, zniewoleni jakimś grzechem).

Katecheta może posłużyć się (dołączoną do katechezy) prezentacją power point w przedstawieniu problemu.

Slajd 2: Katecheta może zapytać uczniów jakie nałogi widzą na zdjęciach i zachęcić uczniów by nazwali jeszcze inne nałogi, których nie ma na zdjęciach.

Slajd 3: Uczniowie podejmują próbę wytłumaczenia sytuacji na zdjęciach i przedstawiają możliwe inne scenariusze zranień w relacjach.

Więźniów pocieszać: Jak?

Klip: 180 sekund - więźniów pocieszać.

<https://www.youtube.com/watch?v=xT8EKc3dsaM>, 10.01.2017

Dzielimy się na grupy 4 osobowe. Każda grupa ma kartkę A-4. Podzielona na 3 części: Więźniowie niewinni / Więźniowie osadzonych za przestępstwa/ Więźniowie serca. Na samej górze zapisane jest hasło - więźniów pocieszać, jak?

Zadaniem uczniów jest zapisać praktyczne sposoby pomocy "pocieszenia".

Po pracy w grupach - każda z grup dzieli się swoimi spostrzeżeniami. Zostają one zapisane na kartce A-1 powieszona na tablicy.

Po dyskusji katecheta komentuje: Nasza dyskusja doprowadziła nas do pewnych pomysłów jak "więźniów pocieszać". Z niewolenie wewnętrzne, niestety, może prowadzić do zniewolenia zewnętrznego - więźniowie "serca" stają się więźniami osadzonymi za przestępstwa.

W najbliższym czasie będziemy mieli okazję spotkać się z (katecheta podaje imię osoby, która jest zaproszona na praktyczną część katechezy) i zobaczyć na jakie realne potrzeby więźniów "serca" możemy odpowiedzieć. Chcemy zadać sobie pytanie: w jaki sposób "pocieszać więźniów "serca", tak aby nigdy nie stali się więźniami osadzonymi za przestępstwa.

6. Podsumowanie treści

Komentarz katechety: Uczynek miłosierny: "Więźniów pocieszać", w dużej mierze oznacza podtrzymywanie nadzieję, dawać nadzieję tak aby osoba przetrwała ten trudny okres i podjęła kroki ku wolności.

Módlmy się, abyśmy zawsze widzieli w różnego rodzaju więźniach najpierw twarz człowieka.

7. Notatka

Notatką jest refleksja na koniec projektu: "Więźniów pocieszać - moje doświadczenie". Zob. Zastosowanie życiowe, Punkt Praktyka.

8. Zastosowanie życiowe

Ta część katechezy powinna odbyć się na innej jednostce lekcyjnej.

Doświadczenie:

UWAGA: Katecheta pamięta o "Uwadze podanej w - Treść naucznia - wymagania szczegółowe, Postawy".

Katecheta organizuje spotkanie z Kuratorem (osoba kontaktowa: Kurator Barbara Kownacka - tel. 775415546).

Hasło tego spotkania brzmi: "Nie musisz łądować w kryminale". Celem spotkania jest przedstawienie uczniom rzeczywistości pracy kuratora z osobami, które są (mogą) być na drodze prowadzącej do więzienia - "więźniowie serca". Kurator przedstawia realia życia i możliwości pomocy osobom żyjącym w tak trudnych realiach życia.

Spotkanie może skończyć się dyskusją na temat: co my jako klasa możemy zrobić? jak pomóc "więźniom serca". (Ważne żeby podjęte kroki były realistyczne i roztropne - powinny być podjęte we współpracy np. z jakąś organizacją, która zajmuje się tego typu problemami).

Zaproszenie Kuratora musi być w formie pisemnej skierowanej na ręce prezesa Sądu Rejonowego, podpisane przez dyrektora szkoły (zob. załącznik 2).

Inną propozycją: Uczniowie dowiadują się w jaki sposób mogą zaangażować się w konkretną pomoc więźniom "serca" w pomoc rodzinom więźniów poprzez uczestnictwo w programie "Szlachetna paczka" (ten projekt zaplanowany jest na listopad-grudzień)
Osoba kontaktowa: Ks. Jerzy Kostorz.

Jako wprowadzenie do projektu można przeczytać list więźnia z podziękowaniem za paczkę dla córki.

Inną propozycją

Praktyka:

Wraz z katechetą uczniowie realizują swój projekt - we współpracy z (to jest do jeszcze do przemyślenia)

Na koniec projektu piszą krótka refleksję na temat swojego doświadczenia. Tytuł refleksji: "Więźniów pocieszać - moje doświadczenie".

Załącznik 1

(List więźnia z podziękowaniem za prezenty dla córki).

Szanowni Państwo!

Chciałbym z całego serca podziękować za waszą wspaniałomyślność i jakże trafne dobranie prezentów dla mojej córki.

Radość, zaskoczenie i zażenowanie jakie moja córka przeżyła dzięki Wam nie da się opisać podobno żadnymi słowami. Żona mówiła, że do dwudziestej trzeciej, w wigilię córka nie spała i ciężko było z niej wydobyć choćby słowo.

Jeszcze raz gorąco dziękuję w imieniu moim i całej mojej rodziny. Szczęśliwego roku.

Ps. Odwalacie kawał dobrej roboty.

Załącznik 2

(Miejscowość), dnia.....

.....

(Nazwa Szkoły)

.....

.....

(dokładny adres)

**Na ręce Prezesa Sądu Rejonowego w
Opolu**

Proszę o oddelegowanie kuratora zawodowego dla dorosłych na lekcję katechezy w
dniu.....

.....

(własnoręczny podpis)